

Monumentnummer*: 512346

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 16 juni 1999
Kadaster deel/nr 82666/61

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
St.-Jacobiparochie Waadhoeke Fryslân

Locatiennaam Locatieomschrijving
Sint Jacobiparochie 't Hoekje

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Sint Anna Parochie F 403

Omschrijving**

Inleiding

Het MOLENAARSHUIS te St. Jacobiparochie is in 1862 gesticht door Klaas Jan Krab, vlakbij de in 1844 eveneens door hem gestichte windkorenmolen "De Welkomst"; het complex omvatte verder een schuur en een boerderij. In 1880 is de molen afgebrand en in 1881 herbouwd. De molen is na de brand rond 1975 niet meer opgebouwd en de nog bestaande schuur en boerderij (die zich ten zuidoosten van de woning bevinden) zijn ingrijpend verbouwd. In de zuidoosthoek van de achtertuin bevindt zich ook een klein bakstenen gebouw met tentdak, waarvan wordt gezegd dat het als tbc-huisje is gebouwd. Het molenaarshuis, van het "pastorie"-type, ligt op een ruim erf ten zuiden van de hoofdweg (de weg tussen St. Jacobiparochie en St. Annaparochie). Het ligt teruggerooid ten opzichte van de weg en is naar het noorden georiënteerd. Het huis is in Eclectische stijl gebouwd, met toepassing van Neo-classicistische elementen. Rond 1900 is aan de zuidzijde een uitbouw geplaatst, die vervolgens in de jaren zestig is verbouwd.

De schuur, de boerderij en het zogenaamde tbc-huisje zijn voor de bescherming van rijkswege van ondergeschikt belang.

Omschrijving

Het molenaarshuis heeft een rechthoekige plattegrond en is één bouwlaag hoog. Het wordt gedekt door een afgeknot schilddak met pannen en vier schoorstenen met dekplaten. Op het dakschild boven de achtergevel is recent een dakkapel vernieuwd. Het pand is in

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

bruine baksteen opgetrokken. Een hoog hoofdgestel met fries -waarin een gepleisterd spiegelvlakken-motief boven de voorgevel- en kroonlijst sluiten de voorgevel en de zijgevels af. Het hoofdgestel volgt in de hoeken de vijfhoekige loop van de gepleisterde hoekpilasters. De natuurstenen plint wordt door een cordonlijst begrensd. De voorgevel wordt door het middenrisaliet symmetrisch verdeeld. In het middenrisaliet, dat door hoge hoekige pilasters wordt begrensd, bevinden zich de ingangspartij en de dakkapel met vierruits-vensters, beide voorzien van een gepleisterde, geprofileerde omlijsting. De houten dubbele deur met roosters en bovenlicht bevindt zich onder een halfronde gepleisterde portiek met natuurstenen stoep. De zeshoekige vensters, die op de cordonlijst boven de plint rusten, zijn voorzien van een gepleisterde omlijsting met ellipsboog. In het midden ervan is een gepleisterd cartouche aangebracht. In de westelijke zijgevel zit een zesruits-venster met omlijsting en cartouche en achter in de gevel een vernieuwd venster. In de oostgevel zitten twee zesruits-vensters met omlijsting en cartouche en een kleiner venster. De achtergevel wordt deels door de aanbouw aan het zicht onttrokken. Rechts in de aanbouw is de oude achterdeur nog aanwezig en naast de aanbouw bevindt zich een zesruits-venster. Het INTERIEUR is qua indeling origineel en bevat vele originele interieuronderdelen. Aan weerszijden van de tot aan de achterkamers betegelde gang (betegeling vermoedelijk uit ca. 1900) bevinden zich twee ruime kamers. Daarin zijn onder meer de bedsteden, de rijk geprofileerde (rechthoekige) cassette-plafonds, de vensterbanken, vensterluiken met panelen en marmeren schouwen met houten schoorsteenmantels te vinden. In de rechter kamer is in het midden van de bedstedenwand een toegang gemaakt naar de vernieuwde keuken. Het achterste stuk van de gang wordt door brede stenen platen bedekt. Links bevindt zich de studeerkamer (waarin onder meer de originele houten plafonds, deuren, vensterbanken en vensterluiken met panelen) en rechts de keuken.

Waardering

Het molenaarshuis te St. Jacobiparochie is van algemeen cultuurhistorisch en architectuurhistorisch belang:

- als bijzonder restant van een complex dat een uitdrukking is geweest van een sociaal-economische ontwikkeling;
- vanwege de hoogwaardige esthetische kwaliteit van het ontwerp;
- vanwege het materiaalgebruik en de ornamentiek;
- vanwege de in grote mate aanwezige architectonische gaafheid van het exterieur;
- vanwege de uitzonderlijke architectonische gaafheid van een aantal interieuronderdelen;
- in relatie tot de visuele gaafheid van de landschappelijke omgeving.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Industrie- en poldermolen

Functie

Molenaarshuis